

Temaanalyse De Specialiserede Borgerindsatser

Baggrund – Hvorfor?

Et stigende antal af borgere med psykiske lidelser og/eller misbrug presser økonomien. Andelen af borgere over 18 år med behov for hjælp er fordoblet siden 2010, og udgør i 2018 ca. 4% af den samlede befolkning i Slagelse Kommune. Stigningen findes blandt borgere med midlertidige eller diffuse ydelser indenfor misbrug, psykiske lidelser og hjemløshed. Andelen af borgere på varige ydelser med kroniske handicap ligger stabilt omkring 1% af den samlede befolkning i Slagelse Kommune.

At arbejde med udsatte borgere har et dobbeltperspektiv, hvor det handler om at skabe bedre velfærd og livskvalitet for borgerne og deres pårørende samtidig med at sikre en bæredygtig økonomi.

Udfordringerne i forhold til de specialiserede borgerindsatser relaterer sig blandt andet til følgende:

- **Kapacitetsrammen:** Serviceloven er et område med ubegrænset kapacitet, og det er med til at generere vækst – hvordan kan vi arbejde med en kapacitetsramme uden at det fører til overbelastning på andre områder?
- **Kulturforståelser:** Der eksisterer en række forståelsespraksisser, som er med til at fordyre indsatserne og fastholde borgerne. Dels at ”man skal fejle noget, for at få noget”, som gør det svært for borgeren at få støtte, og endnu sværere at komme ud af støtte igen. Derudover eksisterer hos mange familier en ”os-og-dem”-kultur, hvor det bliver familien mod systemet. Det gør at familierne står stærkere på deres krav, og kommunen derfor presses til, at sætte mere massivt ind end hvad godt er. Dertil kommer at der både i kommunen og blandt civilsamfund, borgere og pårørende eksisterer en opfattelse af, at det er kommunen der skal løfte det hele. Vi skal blive bedre til at inddrage alles ressourcer, og gøre borgeren til en aktiv bidragsyder i egen udvikling.
- **Henvisningskultur:** Omkring 90% af de ansøgninger som Center for Handicap og Psykiatri modtager kommer fra andre professionelle, og kun 10% kommer fra borgere/pårørende. Vi skal blive bedre til, at se på borgerens behov før der anvises tilbud.

Målsætningerne er følgende:

- Opdriften af udgifter til voksne med misbrug, psykisk syge og udsatte begrænses
- Indsatserne rettes mod forebyggende indsatser
- Sammenhænge og synergi i samarbejdet mellem den enkelte borger og kommunens forskellige tilbud m.v.
- Fastholdelse af specialering og kvalitet i vores indsatser

Fokus er på følgende målgrupper:

- Unge
- Voksne med flere tilbud
- Voksne med midlertidige tilbud
- Unge og voksne, der falder udenfor målgruppen for de specialiserede indsatser

Indsatser – Hvordan?

Prøvehandling 1: Trivsel på alle bosteder (eget område)

Driften på bostederne i Slagelse Kommune er udfordret af dårlig trivsel og økonomi. På trods af en årrække uden besparelser er den økonomiske udvikling gået fra overskud til i dag at balancere. Prispress fra andre

kommuner, der køber pladser på bosteder i Slagelse Kommune, kan være en del af forklaringen, men langt fra den hele.

Der er stor forskel på hvordan de enkelte bosteder klarer sig indenfor den samme økonomiske ramme. En analyse af bostederne fra Deloitte peger på, at det ikke er de strukturelle rammer, men ledelsen på det enkelte bosted, der er afgørende for, hvordan et bosted klarer sig.

Manglende arbejdsglæde og højt sygefravær presser drift og trivsel på bostederne. Blandt andet ses en sammenhæng mellem sygefravær og antallet af magtanvendelser.

Vi skal lære af de gode bosteder. Det kræver et dybere kendskab til den daglige ledelse og samarbejdet på bostederne.

- Et eller flere rejsehold bestående personale, beboere og pårørende fra bostederne, samt handicaporganisationer og uvildige konsulenter, skal gennem observationer af hverdagen på et udvalgt antal bosteder, forsøge at finde til hvad, der kendetegner de gode bosteder.
- Rejseholdet bruger en halv til en hel dag på det enkelte bosted, hvor de bl.a. skal lægge mærke til, hvordan dialogen med beboere/pårørende håndteres, hvordan vagter er planlagt etc. med henblik på at finde frem til, hvad det er, der konkret skaber arbejdsglæde og trivsel.
- Rejseholdenes størrelse begrænses, så de forstyrrer dagligdagen mindst muligt.

Prøvehandling 2: Overgang fra ung til voksen (tværgående)

Af de unge som modtages på det specialiserede voksenområde, er det for halvdelen vedkommende deres første rigtige møde med det specialiserede område. De unge kommer direkte fra det almene børneområde uden en foregående børnesag, men har alligevel så massive udfordringer, at de koster det samme som de unge, der kommer fra det specialiserede børne- og ungeområde. Indsatserne bliver både mere omfattende og dyrere, fordi de unge bliver grebet så sent.

- Vi skal styrke den forebyggende indsats ved at kortlægge, hvor og hvornår det går galt for den unge. Fokus er på de unge, der modtages på voksenområdet uden en børnesag, og som ikke har påbegyndt en ungdomsuddannelse. Gennem borgervandringer, der følger den unge fra 9. klasse, skal en tværgående mini-taskforce finde frem til, hvor og hvornår det går galt, og på den baggrund komme med anbefalinger til den forebyggende indsats.
- Prøvehandlingen koordineres med den sammenhængende ungeindsats.

Prøvehandling 3: Alt om borgeren med borgeren – Fælles kulturforståelse i Rehabiliteringsindsatsen (stopper med at gøre)

Medarbejderne i Center for Handicap og Psykiatri vurderer, at rehabiliteringsindsatsen er den indsats på det specialiserede voksenområde, hvor der bliver brugt flest ressourcer med mindst effekt. Det opleves, at manglende transparens og ligeværdighed for borgerne skaber en u hensigtsmæssig håndtering af sagerne. Borgeren mister overblik og ejerskab til egen udvikling, hvilket kan resultere i fejl dimensionerede indsatser. Vi ønsker sammen, at skabe en fælles kulturforståelse på tværs af fagområder, hvor borgeren ud fra et recovery-perspektiv, bliver den aktive part i forhold til egen udvikling. Konkret kan følgende handlinger afprøves indenfor lovgivningens rammer:

- Ved første møde mellem sagsbehandler og borger er sagen "et blankt stykke papir"
- Borgeren forberedes på, hvad der er af valgmuligheder forud for møde med Rehabiliteringsteamet
- Antallet af deltagere til mødet minimeres, så det matcher det antal som borgeren kommer med
- Borgeren er tilstede under hele mødet

Forankring

Udvalget for Specialiserede Borgerindsatser.

Interessenter, som skal involveres

Prøvehandling 1: Beboere/pårørende, Medarbejdere/ledere, Handikap-organisationer, Andre kommuner (købere), Socialtilsynet og Arbejdstilsynet, Politikere, og SektorMED.

Prøvehandling 2: Rådgivere i overgangen fra ung til voksen (myndighed), UU, Unge repræsentanter, Udfører - både under og over 18 år (HPC, Jobcentret, m.fl.), Handikapråd og Rådet for Socialt Udsatte, Ungdommens Røde Kors, Perron 3, Kirkens Korshær, Misbrugscentret, Folkeskolen, Ungdomsuddannelserne, Politikere, og Psykiatrien.

Prøvehandling 3: Rehabiliteringsteamet, Parter i rehabiliteringsindsatsen (Handikap og Psykiatri, Jobcenteret, læger m.fl.), Borgere og pårørende, og Bisiddere.

Tidsplan

Prøvehandling 1: 1. halvår af 2019. Kan igangsættes relativt hurtigt afhængig af skala – kan fx startes med 2-3 bosteder.

1. Behandling i fagudvalg, SektorMED og Handikaporganisationer
2. Kick-off arrangementet, hvor den brede interessentkreds kan give input til en taskforce forankret i Center for Handikap og Psykiatri
3. Besøg på bostederne
4. Erfaringsopsamling

Prøvehandling 2: 1.halvår af 2019:

1. Oprettelse af mini-taskforce forankret i Center for Handikap og Psykiatri med deltagelse af Center for Børn og Unge, herunder særligt skolekontaktpersoner
2. Borgervandringer og anbefalinger til den forebyggende indsats

Efterfølgende tages stilling til, hvordan der arbejdes videre med anbefalingerne.

Prøvehandling 3: Prøvehandlingen tilrettelægges i samarbejde med Beskæftigelsesområdet.

Organisering

Prøvehandling 1: Prøvehandlingen forankres i en taskforce i Center for Handikap og Psykiatri i tæt samarbejde med en referencegruppe bestående af den brede interessentkreds.

Prøvehandling 2: Mini-taskforce forankret i Center for Handikap & Psykiatri med deltagelse af Center for Børn & Unge samt fagudvalgene Udvalget for Specialiserede Borgerindsatser og Børne- og Ungeudvalget.

Prøvehandling 3: Udvalget for Specialiserede Borgerindsatser og Børne- og Ungeudvalget.